

Vlaams
Parlement

stuk **2458** (2013-2014) – Nr. 2
ingediend op 24 maart 2014 (2013-2014)

Voorstel van resolutie

van de dames Griet Coppé, Danielle Godderis-T'Jonck,
Michèle Hostekint, Mercedes Van Volcem en Ulla Werbrouck
en de heer Bart Caron

betreffende de waardering van de rol van de vrouw
tijdens de Eerste Wereldoorlog naar aanleiding van de
herdenking van '100 jaar Groote Oorlog'

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de heren Jan Durnez en Stefaan Sintobin

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Marnic De Meulemeester.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem;
de heren Marnic De Meulemeester, Marc Vanden Bussche;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Marius Meremans, Willy Segers;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Sas van Rouveroj, mevrouw Khadija Zamouri;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jurgen Vanlerberghe;
mevrouw Lies Jans, de heer Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

2458 (2013-2014) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 11 maart 2014 het voorstel van resolutie betreffende de waardering van de rol van de vrouw tijdens de Eerste Wereldoorlog naar aanleiding van de herdenking van ‘100 jaar Grote Oorlog’.

1. Toelichting door mevrouw Griet Coppé

Mevrouw *Griet Coppé* stelt dat in de periode 2014-2018 niet alleen Vlaanderen maar de hele wereld de Eerste Wereldoorlog herdenkt. De Grote Oorlog van 1914-1918 was niet uitsluitend een mannelijke aangelegenheid. Vrouwen hebben meer dan hun steentje bijgedragen in deze wereldbrand. Vrouwen waren evenzeer slachtoffer.

In beide kampen werden vrouwen, al dan niet vrijwillig, massaal ingeschakeld in de landbouw, de industrie, de zorg en het overheidsapparaat. In Duitsland en Oostenrijk-Hongarije, maar ook in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en de Verenigde Staten namen vrouwen de plaats in van de mannen die aan het front waren. De vrouwen bewerkten het land, werkten in ijzergieterijen en in munitiefabrieken, bouwden vrachtwagens, kanonnen of vliegtuigen, verzorgden de administratie en namen massaal dienst als (hulp-)verpleegster. De Britse en Franse inlichtingendiensten hadden naar schatting 7000 agenten in West- en Oost-Vlaanderen en in het Franse departement Nord. Ongeveer de helft van hen waren vrouwen.

Veel vrouwen leefden tijdens de oorlog in erbarmelijke omstandigheden. Vrouwen verenigden zich ook in charitatieve organisaties die zorgden voor een hele waaier aan activiteiten voor de burgerbevolking: gaarkeukens werden opgericht, kleding en schoeisel werden ingezameld, verstuurd en verdeeld, soep en melk werden bediend aan kinderen in de scholen enzovoort.

Ondanks de recente inspanningen in het kader van gelijke kansen, blijft de belangrijke inzet van vrouwen tijdens de Eerste Wereldoorlog tot op vandaag in de schaduw. In de beeldtaal ter herdenking van de Eerste Wereldoorlog lijkt de vrouw compleet afwezig. In het gehele Vlaamse Gewest werd tot nu toe geen enkel monument opgetrokken ter waardering van de rol van de vrouw.

Met dit voorstel van resolutie willen de indieners dit tekort rechtzetten. Daarom vragen zij aan de Vlaamse Regering initiatieven te ondersteunen voor de oprichting van een gedenkteken in West-Vlaanderen dat bijdraagt tot de erkenning van de rol van de vrouw tijdens de Eerste Wereldoorlog. Tevens vragen zij toeristische promotie in binnen- en buitenland voor het gedenkteken te voeren. De site en de waardering van de rol van de vrouw tijdens de Eerste Wereldoorlog zou een plaats moeten krijgen in de vredeseducatie, in overleg met de verschillende onderwijsactoren.

2. Bespreking

2.1. *Tussenkoms van de heer Stefaan Sintobin*

De heer *Stefaan Sintobin* verklaart dat zijn fractie dit voorstel van resolutie zal goedkeuren, maar hij heeft toch enkele bedenkingen, opmerkingen en vragen. Eerst en vooral vindt hij dat dit voorstel van resolutie rijkelijk laat komt. Waarom wordt dit voorstel van resolutie pas op het eind van de legislatuur ingediend? Heeft dit misschien met de nakende verkiezingen te maken? Als men weet hoe lang procedures in Vlaanderen lopen, valt het te hopen dat het monument er komt vóór 2018. Het voorstel van resolutie vermeldt in verband met het monument nergens wie of wat of waar. Er wordt enkel aan de Vlaamse Regering gevraagd om een initiatief te nemen.

De spreker vindt het beschikkend gedeelte van het voorstel van resolutie ook bijzonder uitgebreid. Hij ziet niet goed in wat bijvoorbeeld het decreet betreffende een kader voor een Vlaams gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid hierbij komt doen. Op pagina 3 heeft hij vragen bij het gebruik van de term ‘nationalistisch’ en ‘militaristisch’. Het is algemeen bekend dat de term nationalisme wordt misbruikt. En militaristisch is een oorlog bijna altijd.

Tot slot betreurt de spreker het feit dat zijn fractie als enige dit voorstel van resolutie niet mag mee ondertekenen. Dit is volledig in tegenspraak met de strekking van dit voorstel van resolutie, namelijk vrede, verzoening, bruggen slaan.

2.2. *Tussenkomst van mevrouw Danielle Godderis-T’Jonck*

Mevrouw *Danielle Godderis-T’Jonck* stelt dat dit voorstel van resolutie de rol van vrouwen in de eerste Wereldoorlog wil beklemtonen. Traditioneel staan mannen en mannelijke verhalen centraal in de herdenking van de Grote Oorlog. Toch hebben ook heel wat vrouwen een belangrijke plaats gehad in dit conflict. De rol van deze vrouwen is veelal onderbelicht gebleven. Daarom vraagt dit voorstel van resolutie om voor deze vrouwen een gedenkteken op te richten als symbool van erkenning voor het werk dat alle vrouwen, bekende en onbekende, hebben verricht en voor alle hulp die zij boden aan de soldaten van alle nationaliteiten tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Voor de spreker is het belangrijk dat de ‘nooit meer oorlog’-gedachte in dit voorstel van resolutie tot uiting komt. Vandaar moet men in de eerste plaats aandacht hebben voor waarheidsgetrouwe verhalen over de rol van vrouwen in de oorlog waarbij de vredesgedachte centraal staat, en niet zozeer de heldhaftige verhalen.

Als inwoner van de gemeente Alveringem, net achter de historische frontlijn, waar veldhospitaal in opvang en verzorging voorzagen van gewonden en slachtoffers, kent de spreker de verhalen van de onbaatzuchtige inzet en opoffering van vele onbekende ‘verzorgende’ vrouwen tijdens de oorlogsperiode. Het zijn die kleine verhalen, meestal verscholen in anekdotiek, die een concrete voorstelling kunnen maken, en die de pijn en het verdriet kunnen vatten en een mens diep kunnen raken. De oprichting van een gedenkteken die deze rol van de vrouw zowel in het verleden als op heden symboliseert en onder de wijdiverbreide aandacht brengt, kan dan ook op de steun van haar fractie rekenen.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende de waardering van de rol van de vrouw tijdens de Eerste Wereldoorlog naar aanleiding van de herdenking van ‘100 jaar Grote Oorlog’ wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Marnic DE MEULEMEESTER,
voorzitter

Jan DURNEZ
Stefaan SINTOBIN,
verslaggevers